

temelju toga zaključuje (*Parm.* 141e10-142a7): „Tad ono jedno nikako nije. – Ne, čini se. – A nije onda tako da je jedno; jer bi (tako) već bilo i u jestvu sudjelovalo... A ono što nije, može li išta postojati za to nebiće ili (biti), njegovo? – Kako bi? – Nema dakle za njega niti imena, niti odredbe, niti kakva znanja, niti opažanja, niti mnjenja... Zar je dakle moguće da to tako ima biti glede onoga jednog? – Nipošto, meni se bar čini.”

Prvim prohodom kroz prvu pretpostavku „ako jedno jeste“ Platon pokazuje da je put istraživanja vođen Parmenidovom postavkom „da jeste” (ὥς ἔστι), kao jedini nužan put ispitivanja – staza uverenja koji istinu sledi, zapravo „sasvim nepoznatljiva staza“, odnosno da se Parmenidovo biće ne može ni misliti, niti izreći. Ovde zatičemo „konsekventnog“ Parmenida, koji tvrdi upravo sebi suprotno, tvrdi nebiće. Tako je Parmenidovo biće pojelo sebe, ili, ukoliko ćemo biti manje strogi, o jednom samom se može govoriti jedino u formi „niti-niti”. U prvom ispitivanju pošlo se od jednog koje isključuje mnoštvo, a došlo se do jednog koje nije jedno, odnosno koje je ništa. Time se već nagoveštava nužnost uvođenja onog drugog, što se i događa u sledećem prohodu.

Drugi prohod „ako jedno jeste“ (*Parm.* 142b1-155e3). Drugo ispitivanje prve pretpostavke, reagujući na besputnost prvog ispitivanja, postavlja ono drugo (ἔτερον), odnosno ne posmatra jedno samo, već jedno koje *jeste* i time postavlja biće na način da jedno, ako jeste, mora učestvovati u biću, ukoliko će biti da jeste. Ovde je bitno uočiti da se radi o učestvovanju (μετέχειν), jer će i sledeća ispitivanja razmatrati jedno koje jeste i nije, kako u odnosu na sebe, tako i u odnosu na ona druga, uzimajući pri tom u obzir da li jedno i druga od jednog učestvuju ili su odvojena (χωρίς) jedna od drugih, tako da celini u drugog dela dijaloga imamo tri načina posmatranja: samost, učestovanje i horizmu. Time što se u drugom prohodu prve pretpostavke postavlja jedno koje učestvuje u biću,